

Инфобил

Информативни билтен за запослене у Служби Народне скупштине

број 5.

октобар 2013.

оспулгн сундр-сербиа | photo by: Ren Mucovic

Уводна реч | Јана Љубичић

Тема броја | Дани европске баштине у Народној скупштини

Представљамо колегу | Марко Даниловић

Народна скупштина Републике Србије

**Поштоване
колегинице и
колеге,**

Уколико нисте посетили изложбу Краљевски намесници 1934—1941, која је одржана у Дому Народне скупштине у периоду од 12. септембра до 5. октобра, у овом броју Инфобила имаћете прилику да погледате фотографије и прочитате више о овом периоду наше историје и краљевским намесницима који су владали у име малолетног краља Петра II Карађорђевића. Изложба је одржана у оквиру манифестације Дани европске баштине, а могли су да је виде како запослени тако и сви заинтересовани грађани.

За овај број Инфобила о свом послу и сарадњи са колегама причао нам је Марко Даниловић, начелник Одељења за одбрану и национална питања.

Колега Небојша Ђенић, начелник Одељења противпожарне заштите и заштите на раду, са нама је поделио искуство са обуке намењене менаџерима о вештинама комуникације, управљању временом и конфликтима и тимском раду.

У време редовног јесењег заседања Народне скупштине, које је истовремено и период интензивних обука и радионица за запослене, Инфобил ће се трудити да вам пренесе знања и искуства других колега која ће вам користити у свакодневном раду.

Срдачно,

Janna Ljubich
Генерални секретар
Јана Љубичић

Народна скупштина Републике Србије

Трг Николе Пашића 13
www.parlament.rs

Израду овог билтена подржали су Мисија ОЕБС у Србији и УНДП/СДЦ.

Organizacija za evropsku
bezbednost i saradnju
Мисија у Србији

Empowered lives.
Resilient nations.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Ставови изречени у овој публикацији припадају искључиво аутору и његовим сарадницима и не представљају нужно званичне ставове Мисије ОЕБС у Србији и Програма Уједињених нација за развој (УНДП)/ Швајцарске агенције са развој и сарадњу (СДЦ).

Радна група за израду кодекса понашања народних посланика

Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања је почетком ове године образовао Радну групу за израду кодекса понашања народних посланика у чијем саставу су представници посланичких група у Народној скупштини које су одредили председници тих посланичких група: Катарина Ракић (СНС), Ненад Константиновић (ДС), Неђо Јовановић (СПС), Дејан Михајлов (ДСС), Снежана Стојановић Плавшић (УРС), Момо Чолаковић (ПУПС), Невен Цветићанин (СДПС), Срђан Спасојевић (НС), Војислав Вујић (ЈС), Олена Папуга (ЛСВ) и Золтан Пек (СВМ). Председавајући Радне групе је Зоран Бабић, председник Одбора. Одлуком о образовању Радне групе предвиђено је да посланичка група која није одредила свог представника то право може да искористи у току рада Радне групе.

Радној групи стручну помоћ приликом израде текста предлога кодекса понашања народних посланика пружају запослени у Служби Народне скупштине: Мирјана Радаковић, помоћник генералног секретара – руководилац Сектора за законодавство, Светлана Дедић, секретар Одбора за административно-буџетска и мандатно-имуни-

тетска питања, Љиљана Живковић Милетић, секретар Одбора за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу, Миланка Покрајац, виши саветник у Одељењу за послове посланичких група, Александра Шашо, виши саветник у Одељењу за уставно-правни систем и организацију власти и Бранко Маринковић, млађи саветник у Одељењу за уставно-правни систем и организацију власти.

Радна група је до данас одржала две седнице у седишту Народне скупштине и једну радионицу ван седишта Народне скупштине, на којима счланови расправљали о предложеним решењима и износили своје предлоге за регулисање понашања народних посланика и омогућавање њиховог непосреднијег контакта са грађанима. Очекује се да ће рад на овом документу бити ускоро завршен и да ће се исти наћи пред народним посланицима до краја јесењег заседања Народне скупштине у 2013. години.

Подршку Радној групи у изради предлога кодекса понашања народних посланика пружа Мисија ОЕБС-а у Србији, Одељење за демократизацију – програм за парламентарну подршку.

Студијске посете и стручна усавршавања

Запослени у Служби учествовали су:

- 17—18. јуна 2013. године у радионици „Консолидација и хармонизација закона“, одржаној у Авио-клубу, у организацији ОЕБС-а. Запослени у Служби узели су учешће и у догађајима одржаним у иностранству, и то:
- 6—12. јуна 2013. године – помоћ у организовању самита „Мир и помирење – корак напред“, у Републици Српској, Бањалука;
- 19—22. јуна 2013. године на семинару „Нови фискални оквири“, у Републици Аустрији, Беч, у организацији Европског центра за парламентарна истраживања;
- 23—29. јуна 2013. године на студијском путовању/стажирању у Републици Словачкој, Братислава, на тему „Улога и делокруг рада парламента Словачке републике“, у организацији Националног демократског института (НДИ);
- 24—27. јуна 2013. године на регионалном семинару „Кодекс понашања о војнополитичким аспектима безбедности“, одржаном у Босни и Херцеговини, Коњиц, у организацији ОЕБС-а;
- 30. јуна—5. јула 2013. године на студијском путовању у оквиру Твининг пројекта „Јачање капацитета Народне скупштине у процесу европских интеграција“, у Републици Грчкој, Атина, у организацији Парламента Грчке;
- 30. јуна—1. јула 2013. године у Игманској иницијативи, „Сарадња Босне и Херцеговине, Црне Горе, Хрватске и Србије након уласка Хрватске у Европску унију“, одржаној у Републици Хрватској, Загреб;

copyright © UNDP, Serbia | photo by Ren Mirošević

- 11—14. avgusta 2013. године на студијском путовању „Јачање капацитета службе Народне скупштине за ефикаснију комуникацију са грађанима”, одржаном у Савезној Републици Немачкој, Берлин, у организацији ОЕБС-а;
- 11—14. септембра 2013. године на семинару у вези са „Питањима из области Европске конвенције о људским правима”, одржаном у Републици Француској, Стразбур, у организацији Парламентарне скупштине Савета Европе;
- 18—22. септембра 2013. године на семинару „Савремене технологије за подршку парламентарним активностима – традиције и изазови” у Руској Федерацији, Санкт Петербург, у организацији Европског центра за парламентарна истраживања;
- 19—23. септембра 2013. године у „Парламентарним играма” у Руској Федерацији, Москва, у организацији Одбора Руске думе;
- 19—23. септембра 2013. године у посети „Савезној Републици Немачкој”, Берлин, у организацији Фондације Конрад Аденауер;
- 22—27. септембра 2013. године у студијској посети Парламенту Словачке, у оквиру Твининг пројекта „Јачање капацитета Народне скупштине у процесу европских интеграција”, у организацији Парламента Грчке;
- 17—19. октобра 2013. године на конференцији „ЕЦПИД годишња конференција кореспондената”, у Републици Пољској, Варшава, у организацији Европског центра за парламентарна истраживања.

Курс енглеског језика за запослене

За 75 запослених који су похађали курс енглеског језика у периоду април—јул 2013. године од 16. септембра је почео други део наставе. Настава за све групе полазника ће се одвијати у Краља Милана 14, у сали на петом спрату.

Настава се реализује у сарадњи са Центром за наставу страних језика Коларац.

Занимљиви наслови из библиотеке Народне скупштине

- Милутин Јањевић, Реформски уговор ЕУ из Лисабона
- Јелена Ђеранић, Облици позивања држава чланица у ЕУ
- Дарко Танасковић, Неосмализам
- Томас Нејгел, О чему је заправо реч? Врло кратак увод у филозофију
- Џон Р. Шиндлер, Босански рат и терор
- Марина Марковић, Пословна комуникација
- Невен Цветићанин, Епоха с оне стране левице и деснице

Упоредне анализе доступне на интернет страници Народне скупштине

(www.parlament.gov.rs/narodna-skupstina-/organizacija-i-strucna-služba/biblioteka-narodne-skupstine.1506.html)

- Власничка структура медија и начини финансирања медија са власничким уделом државе
- Правни оквир културне политике
- Улога и организација парламената у процесу преговора о приступању Европској унији
- Права пацијената
- Поступак усвајања буџета Владе Сједињених Америчких Држава
- Кодекс понашања посланика у земљама чланицама ЕУ
- Права пацијената

Александра Шашо о раду грчког Парламента

У оквиру Твининг пројекта Јачање капацитета Народне скупштине у процесу европских интеграција, који Народна скупштина реализује са Парламентом Грчке, делегација запослених у Служби Народне скупштине била је у посети овом парламенту у периоду од 1. до 5. јула 2013. године. О значају те посете разговарали смо са Александром Шашо, вишим саветником у Одељењу за уставно-правни систем и организацију власти, чланом ове делегације. Колегиница је за Инфобил истакла да је од велике користи за нашу службу упознавање са радом Парламента Грчке, посебно са праксом тог парламента у поступању са молбама, захтевима и петицијама грађана.

Појединци и групе се обраћају Парламенту путем писаних петиција које укључују и жалбе и захтеве, које потом представљају посланици или председник Парламента. У петицији се мора навести име подносиоца, садржај и коме је упућена и као таква уписује се у посебну евиденцију Одељења за петиције. Посланици одлучују да ли ће подржати петицију и поднети је, а министар коме је упућена дужан је да достави одговор у року од 25 дана од дана подношења петиције. Потом, Одељење за петиције одговор добијен од министра прослеђује посланику који је прихватио петицију, али и појединцу, односно групи

која је петицију поднела. У случају да министар коме је упућена петиција не одговори, он је у обавези да на ту петицију усмено одговори на пленарној седници.

Приликом посете Парламенту Грчке нашој делегацији представљене су најбоље европске праксе рада скупштинских одбора и служби европских парламената у раду са такозваним е-петицијама, које грађани подносе пре свега електронским путем, а у најразвијенијим системима попуњавањем апликација које се налазе на интернет страницама парламената. У истраживању које им је презентовано изведени су закључци да већина парламената земаља чланица ЕУ прима петиције и представке грађана електронским путем, али да је веома мали број парламената заокружио систем е-петиција (само у Шкотској и Немачкој). Оно што Грчки парламент разликује од других парламената у вези са примањем петиција појединца и група путем електронске поште јесте начин обраде тих података, будући да петицију мора да прихвати посланик, који је потом подноси и представља, што такође чини један од инструмената за контролу посланика над радом Владе.

Александра Шашо је такође истакла да је Институт парламентарне контроле над радом Владе у Грчкој уведен Уставом

из 1844. године, те да се данас она врши на пленарним седницама и на седницама одбора, сваког дана током редовног заседања. Међутим, контролну улогу Парламент обавља и на друге начине: гласањем о поверењу Влади или министру (пленарна седница); контролом независних органа власти (одбор); јавним саслушањем (одбор); давањем мишљења о именованима и другим јавним постављењима (одбор); изјавама премијера и министара о одређеним питањима (пленарна седница); вођењем дебате ван дневног реда на пленарној седници; истражним одбори-

ма, као што је Одбор за вођење прелиминарних истрага против бившег или садашњег члана Владе; петицијама, питањима, актуелним питањима; интерпелацијом, актуелним интерпелацијама и захтевима за издавање одређених докумената. Наша саговорница је напоменула да се средства за вршење парламентарне контроле редовно користе од стране свих посланика и да чине 50% свакодневног рада Парламента, као и да је у актуелном сазиву Грчког парламента поднето: 4.891 петиција (примљено 7.455 писаних одговора), 12.043 питања (примљено 14.745 писаних од-

говора), 50 захтева за издавање одређених докумената (одговорено на 37), 41 интерпелација и актуелних интерпелација (23 су биле предмет разматрања на пленарној седници).

На крају нашег разговора, Александра Шашо је подвукла значај одговорности Владе према Парламенту за демократску равнотежу између законодавне и извршне власти у сваком политичком систему, а упознавање и размену искустава са другим европским праксама у тој области за рад нашег парламента и службе.

copyright © UNDP Serbia | photo by Frea Mucovic

Небојша Ђенић о вештинама комуникације (део обуке у организацији Српског менаџмент центра)

Петоро запослених у Служби Народне скупштине похађало је обуку за менаџере коју је спровео Српски менаџмент центар (СМЦ), у оквиру Пројекта за боље услове пословања у Србији који финансира Америчка агенција за међународни развој и сарадњу (УСАИД).

Међу колегама које су понеле позитивне утиске са обуке је и Небојша Ђенић, начелник Одељења противпожарне заштите и заштите на раду, који нам је говорио о свом послу и о томе колико му је обука помогла да савлада основе комуникације и друге корисне вештине, као што су управљање временом и конфликтима, преговарање, тимски рад и избегавање стреса на послу.

Који се послови обављају у Одељењу противпожарне заштите и заштите на раду?

У нашем одељењу обављају се послови везани за праћење и спровођење мера заштите од пожара и безбедности и заштите здравља радника; затим, одређени послови везани за осигурање објеката и опреме и колективно осигурање запослених и народних посланика на сталном раду од последица несрећног случаја, као и за случај тежих болести и хируршких интервенција; затим, одређени послови из области заштите животне средине, односно ванредних ситуација.

Поред овога, намештеници у Одељењу врше послове непосредне примене мера заштите од пожара, обезбеђивања противпожарне страже и дежурстава. Послови заштите од пожара подразумевају праћење зако-

на и подзаконских аката и стандарда из те области и њихово прилагођавање и примену у пословним процесима и радним процедурама, у скоро свим организационим јединицама. Поред тога, уобичајени послови су превентивни и периодични прегледи средстава и опреме, обуке запослених, контрола односно примена мера заштите од пожара у поступку изградње и коришћења објеката. За ову област управни надзор врши МУП Републике Србије – Управа за ванредне ситуације.

На ком пројекту тренутно радите?

Тренутно радим на координацији активности око реконструкције система аутоматске дојаве и гашења пожара у згради у Краља Милана 14–16 и обезбеђивања техничке заштите дата центра у овом објекту.

Са ким највише комуницираш у оквиру својих радних активности?

Интерно највише комуницирам са ватрогасцима у Одељењу, са запосленима у Сектору за одржавање објеката и надзорним инжењерима, са запосленима у Одељењу за буџетске, финансијско-рачуноводствене и послове јавних набавки и Одељењу за људске ресурсе.

Екстерно, комуницирам и сарађујем са сервисерима противпожарне опреме и сигурносних система, овлашћеним стручним установама и институцијама из области заштите на раду, запосленима у осигуравајућим друштвима и инспекторима из области заштите од пожара, заштите на раду и животне средине.

Рекао си нам да је један део обуке о менаџерским вештинама био посвећен комуникацији. Шта је, по твом мишљењу, добра пословна комуникација?

С обзиром на то да комуницирам са људима различитих стручних профила и година старости, за добру комуникацију најважније је да будемо позитивни, да пажљиво слушамо саговорника, макар информације које примамо биле непријатне. На крају треба да покажемо да уважавамо сугестије и да добро размислимо и одлучимо како ћемо даље да поступамо.

На обуци сте имали и предавање о невербалној комуникацији. Колико је она значајна?

Невербална комуникација је изузетно значајна. Важно је створити повољан први утисак, пошто други о нама стварају мишљење у првих двадесет секунди сусрета. Изговорене речи преносе само 7% значења поруке, а око 40% представља начин на који се порука преноси,

значи да се више од половине значења преноси невербалним знаковима.

Веома су важни гестикулација, изрази лица и контакти очима, спољашњи изглед, интонација итд.

Рекао си нам да ти је веома корисно било што си имао прилику да чујеш нешто и о препрекама у комуникацији.

Најважније је добро разумевање између саговорника. Недостатак разумевања може да буде узрок већине проблема и велика препрека у комуникацији.

После ове обуке примећујем неке нове ствари на које до сада нисам довољно обраћао пажњу или нисам знао како да их протумачим. Нове ствари које сам научио су такозвани хало ефекат и хорнс ефекат у комуникацији. То је тенденција да се саговорник доживљава исувише позитивно или негативно на основу претходних генерализација или предрасуда као што је, рецимо, спољашњи изглед. То значи да на основу саговорничког физичког изгледа доносимо закључке да ли је он (или она) интелигентан, вредан, искрен, стручан и слично.

Препреке могу да буду и вокабулар који користимо, слање нејасне поруке, погрешно разумевање поруке, реална или не-реална очекивања о исходу разговора, расположење саговорника, место и време разговора, односно спољашњи фактори. Све ово може да утиче на ток и исход разговора.

Шта је активно слушање?

Активно слушање значи да покушамо да разумемо шта особа хоће да каже, како види ствари, да се уздржимо од сваког покушаја суђења. Активно слушамо и онда када чујемо, декодирамо и схватимо поруке на прави

начин. Постоје и такозване технике активног слушања, а то значи да, на пример, када разговарамо са неком особом понављамо речено, уз уважавање емоционалног тона; на пример, као потврда да смо добро разумели оно што нам је саговорник рекао, кажемо: „Управо сте нам рекли”, или саговорнику поставимо питање у циљу бољег разумевања и повезивања реченог у целину, на пример: „Суштина овога што сте рекли је”.

Фидбек је још једна вештина комуникације. Шта је добар фидбек?

Фидбек, односно повратна информација, може да буде похвала односно одобравање и критика, обе су подједнако важне. Наша повратна реакција на оно што саговорник саопшти може да буде спонтана, на пример, када кажемо „браво” или аплаудирамо, а може да буде и планирана, у смислу времена и места. Повратна информација се даје кратко и јасно, без превише детаља, док су догађаји о којима говоримо још свежи у сећању и само у вези с оним стварима на које особа може да утиче.

На обуци смо учили и да фидбек треба да буде упућен на понашање, а не особу, да буде објективан; треба понудити алтернативе и сугестије и постављати питања, а не давати готове одговоре.

Колико ће ти ова обука користити у будућем раду?

Мислим да ће свима нама који смо прошли ову обуку она бити веома корисна. Мени је помогла да боље разумем одређене ситуације и невербалне поруке које се шаљу у комуникацији, а нисам их био свестан раније.

Остале сегменте обуке представитићемо у следећем броју Инфобила.

Дани европске баштине 2013. године

Народна скупштина Републике Србије традиционално учествује у манифестацији „Дани европске баштине”, која се одржава сваке године током септембра месеца у четрдесетак европских држава, од којих је увек једна носилац централне европске прославе. Ово је заједнички програм Савета Европе и Европске комисије, чији је циљ да се широкој јавности у свим европским државама приближи и учини доступним културно наслеђе, као и да се том приликом истакне јединство разноликости заједничког европског наслеђа као једног од најкарактеристичнијих чинилаца европског идентитета.

Ове године посетиоци манифестације „Дани европске баштине” имали су могућност да виде и изложбу „Краљевски намесници 1934—1941”, коју је 12. септембра 2013. године у Дому Народне скупштине отворио председник Народне скупштине др Небојша Стефановић, у присуству високих званица и чланова породица намесника. Овом приликом присутнима су се обратили градоначелник Новог Сада господин Милош Вучевић, кнегиња Јелисавета Карађорђевић, Наталија Станковић, снаха намесника др Раденка Станковића, и ауторка изложбе мр Гордана Петковић.

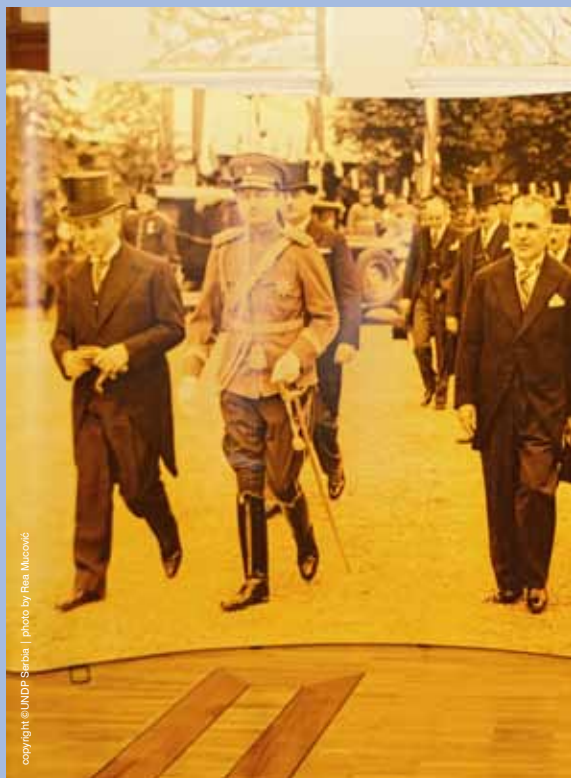
Изложбом је представљена делатност Краљевског намесништва од формирања у јесен 1934. до мартовских догађаја 1941. године када је распуштено. Намесништво је формирано након убиства краља Александра Карађорђевића, у Марсељу 9. октобра 1934. године, како би доносило одлуке у име малолетног краља Петра II. За првог намесника именован је кнез Павле Карађорђевић, брат од стрица краља Александра, за другог др Раденко Станковић, сенатор и лични лекар краља Александра Карађорђевића и за трећег намесника др Иво Перовић, бан Савске бановине.

Изложба „Краљевски намесници 1934—1941” је друга по реду коју је Народна скупштина, у сарадњи са Музејом града Новог Сада, представила јавности.

Заинтересовани посетиоци су имали прилику да уз стручно вођење обиђу изложбу, током два викенда, 21. и 22. септембра и 28. и 29. септембра.

copyright © UNDP Serbia | photo by Ren Mucović

copyright © UNDP Serbia | photo by Ren Mucović

Краљ Александар, краљица Марија,
престолонаследња Петар
и принцезе Татјана и Андреј,
Београд, око 1929.
(Рукописно сазнање Матице српске)

copyright © UNDP. Photo by Reuters/Corbis

Породична пензија

Право на породичну пензију имају чланови породице после смрти корисника старосне или инвалидске пензије, односно умрлог осигураника који је навршио најмање пет година стажа осигурања или је испунио услове за инвалидску пензију. Уколико је узрок смрти повреда на раду или професионално обољење, чланови породице стичу право на пензију без обзира на дужину пензијског стажа тог лица.

Деца:

- до 15 година, без обзира на то да ли се школују
- ученици средње школе до 20 година, а студенти до навршених 26 година

Право на породичну пензију детету може бити продужено због неспособности за самосталан живот и рад, привремено или трајно, ако се о томе изјасни надлежни орган вештачења.

Брачни друг има право на породичну пензију у 2013.

Супруга:

- са навршеном 51 годином, под условом да је у моменту смрти супружника имала најмање 45 година живота

Супруг:

- ако је у моменту смрти супруге имао најмање 56 година живота

Према изменама Закона о пензијском и инвалидском осигурању од 1. 1. 2011. године,

предвиђено је да се граница за остваривање права на породичну пензију за удове/удовце сваке године подиже за шест месеци, све до 2017. године.

Услови за породичну пензију (2011—2017.)

Брачни друг може да користи породичну пензију уз дете које је корисник породичне пензије ако обавља родитељске дужности према њему. Такође, ако у року од годину дана после смрти супружника постане потпуно неспособан/а за рад.

Разведени брачни друг има право на породичну пензију ако му је судском пресудом додељено издржавање, за онолико времена колико је у пресуди назначено.

Ако је умрли осигураник или умрли корисник старосне или инвалидске пензије у тренутку закључења брака навршио 65 година живота (мушкарац), односно 60 (жена), брачни друг може стећи право на породичну пензију под условом да имају заједничко дете или да је брак трајао најмање две године.

Уколико пензију остварује више чланова породице, износ се одређује од пензије коју би покојник имао у моменту смрти, и то:

- за 1 члана 70%
- за 2 члана 80%
- за 3 члана 90%
- за 4 и више чланова 100% покојникове пензије.

Деци без оба родитеља припада поред породичне пензије по једном родитељу и породична пензија по другом родитељу, као једна пензија чији износ не може прећи највиши износ пензије одређен законом.

Чланови шире породице (родитељи, браћа, сестре и друга деца) могу остварити право ако их је покојник издржавао до смрти и ако је преостао износ његове пензије после остваривања права чланова уже породице.

Ако право на породичну пензију имају брачни друг и разведени брачни друг умрлог осигураника, односно корисника права, одређује се једна породична пензија у висини која припада за једног члана породице и дели се у једнаким износима.

Брачни друг професионалног војног лица које је погинуло за време дејстава стиче право на породичну пензију под условом да није поново закључио брак. Породична пензија се одређује у висини од 100% пензије која би осигураннику припадала.

Исплата породичне пензије се неће обуставити када је месечна уговорена накнада нижа од 50% најниже основце у осигурању запослених важеће у моменту уплате доприноса.

Народна скупштина за време Првог светског рата

Важно је знати:

- Деца старија од 15 година доносе потврде о школовању једном годишње.
- Удовице или удовци не губе породичну пензију ако склопе нови брак.
- Пензију можете примати на текући рачун или на кућну адресу; за исплату на руке примања се умањују за износ поштанских трошкова.
- Можете некога да овластите да подиже пензију уместо вас; овлашћење важи годину дана и може да се обнови.
- Фонд је дужан да исплаћује пензије у месту боравка, а пензионер да пријави промену адресе, као и друге промене које су од утицаја на право.
- Ако је преминули радио и у иностранству, укључујући и бивше југословенске републике, о праву на тај део пензије одлучиће се по прописима те земље.
- Уколико је имао потврђен стаж у бившим југословенским републикама, приложити потврду или листинг са регистрованим подацима.
- Породични пензионер може ући у осигурање по уговору о делу или ауторском уговору, с тим да месечна уговорена накнада мора бити нижа од половине износа најниже основнице у осигурању запослених важеће у моменту уплате доприноса.

Прокламацијом од 10. јуна 1914. године краљ Петар је, спречен болешћу да врши своју краљевску дужност, наредио да у његово име влада наследник престола, Александар. Истог дана заказани су избори за 1. август 1914. године. Предизборна активност је била у пуном јеку када је у атентату у Сарајеву убијен надвојвода Франц Фердинанд, што је био повод за почетак Првог светског рата. Регент Александар је донео Указ о сазивању Народне скупштине у ванредни сазив, без обзира на то што је она месец дана пре тог догађаја била распуштена.

Скупштина се састала у Нишу, 14. јула 1914. године, у згради Официрског дома. Изабрано Председништво Скупштине било је хомогено, радикалско, као и Пашићева влада. Андра Николић, правник и дипломата, остао је на челу Председништва. Заједно са Скупштином у Ниш је дошла и Влада. Врховна команда је остала у Крагујевцу. Скупштина је била упозната са најзначајнијим догађајима из света. Скупштина је усвојила и Нишку декларацију, један од најзначајнијих докумената из тог периода. У самом документу се говори о потреби за хитним престанком борби и уједињењу Срба, Хрвата и Словенаца. Последња седница у Нишу је одржана почетком августа.

После тога, уласком Бугарске у рат на страни Централних сила, Скупштина је била принуђена да се сели.

При евакуацији из Ниша, одлуком Председништва Народне скупштине, уништена је сва скупштинска имовина да не би пала у руке непријатељу. Том приликом уништена је и богата скупштинска архива.

Приликом повлачења преко Албаније рад Скупштине је био онемогућен, иако је одржана конференција у Скадру 16. децембра 1915. године, којој су присуствовала 62 посланика из скоро свих партија. По доласку у Грчку, прва седница је одржана у сали Народног позоришта у Крфу, на којој је било присутно 125 посланика, што је било довољно за рад. Средином 1917. године усвојена је Крфска декларација, којом је успостављен пут ка уједињењу Срба, Хрвата и Словенаца. На заседању које је трајало од 12. фебруара до 14. априла 1918. године изабран је и нови председник Народне скупштине Ђока Брачинац, јер из здравствених разлога дотадашњи председник Андра Николић није био у могућности да и даље председава.

Стенографске белешке са седница Народне скупштине које су одржане у Нишу и на Крфу чувају се у библиотеци Народне скупштине Републике Србије.

Марко Даниловић Развој Службе — приоритет за будућност

Начелник Одељења за одбрану и национална питања и бивши генерални секретар Народне скупштине Марко Даниловић је сигурно један од запослених са најразноврснијим стручним, политичким и личним искуствима у сегменту парламентарног рада. Наш колега је по образовању дипломирани правник и парламентарно искуство, како службеничко тако и, условно речено, функционерско, није једино у његовој радној каријери. Пре доласка у Народну скупштину 2000. године колега Марко Даниловић је био запослен у тадашњем Привредном суду, који је касније постао Трговински суд, али су рад у Скупштини и парламентарна каријера у случају нашег колеге Даниловића ипак тријумфовали над каријером која му се указивала у правосудним органима. У разговору за Инфобил Марко Даниловић одговара на низ интересантних питања на једноставан, прецизан и идејно зрео начин сумирајући своја досадашња искуства, праксу и личне погледе на поједине сегменте рада у Скупштини и личног живота и стремљења.

С обзиром на то да сте у Народној скупштини провели знатан број година током којих сте обављали различите послове и функције, које бисте посебно издвојили као значајне за Вас и за развој Службе?

Посебно бих издвојио место генералног секретара, које подразумева добро познавање државне управе и правних прописа.

Од којих старијих колега сте највише научили и чије искуство и одговорност бисте означили као битне за развој Ваше парламентарне каријере?

Искуство које сам имао у раду са својим учитељима, господином Велибором Станишићем, господином Перишом Јовановићем и госпођом Јасминком Јаковљевић, пратиће ме до краја радне каријере. Никада нећу заборавити погрешно завођење акта на које ми је указала госпођа Мила Радојичић, као и недостатајући зарез у амандману народног посланика на који ми је указала госпођа Мира Вуковић. Тимски рад је у овој установи од великог значаја. Њиме

считете и искуства и знања неопходна за ваш рад. Знање које могу да вам пренесу старије колеге представља богато искуство.

Према Вашем мишљењу, како је у последњих десетак година развијана Служба Народне скупштине и у којим сегментима рада је остварен највећи и највидљивији напредак?

Када сам се запослио Служба је бројала око 60 запослених, док сада броји преко 400 запослених. Политичке и друге прилике у великој мери су утицале на то. Парламент је добио потпуно нову улогу, не само чисту законодавну, већ и контролну, представља једног од главних стожера европских интеграција, међународне активности; рад одбора, јавна слушања и друге активности изискују ангажовање великог броја стручног кадра. С обзиром на врсту и обим задатака, Служба ће неизоставно и даље расти. Неопходно је водити рачуна о преко потребним занимањима и профилима кадрова који се запошљавају. Треба, такође, водити рачуна о генерацијским сменама које су

пред нама и на време планирати запошљавање нових колега, јер овај посао није од данас до сутра, већ изискује дуги низ година усавршавања сваког појединца.

Како оцењујете квалитет рада Сектора у којем обављате посао начелника Одељења и мотивисаност и истрајност запослених у Сектору?

Под dobrим руковођењем помоћника генералног секретара, госпође Мирјане Радаковић, Сектор за законодавство успева да са садашњим потенцијалом одговори на све обавезе и задатке.

Одељење за одбрану и национална питања, којим руководим, броји 16 запослених, распоређених у четири одбора, и могу слободно да кажем да функционишу као један. Међусобно уважавање, колегијалност, поштовање старијих колега и надасве тимски рад, надам се, представљају успех у раду овог одељења.

Како су се, према Вашем мишљењу, нове колеге уклопиле у систем рада у Народној скупштини и који су главни квалитети које су донеле са собом и обогатиле начин рада и спољни имиџ Скупштине? Шта су главне препоруке које бисте упутили новозапосленима?

Присутан је велики број младих колега у Служби и то ме радује. Заинтересовани су за рад и мотивисани. Спој млађих колега, који су пуни идеја, елана и мотивације и старијих колега, који су добри познаваоци самих процедура, представља спој који засигурно доприноси остваривању добрих резултата. Надам се да ће млађе колеге од искуснијих колега научити да добро обављају посао, али и да ће им заједнички рад у Служби бити драгоцено животно искуство. Саветовао бих им

да увек буду жељни знања, да се додатно образују и раде на себи, јер је знање најбољи квалитет и моћ коју може поседовати један човек.

Колико је за запослене важно стално стручно усавршавање у програмима које нуди Народна скупштина и да ли бисте запослене саветовали да се додатно усавршавају кроз стицање нових универзитетских звања?

Да, наравно, као што сам већ истакао, то је од изузетне важности. Једино што бих им ја препоручио, и то из личног искуства, јесте да што више обилазе парламенте других земаља и тако се упознају са dobrим праксама.

Чему се највише радујете када напустите радне просторије и како користите своје слободно време?

Наравно, својој породици. Гледајте да искористите сваки слободан тренутак и пажљиво испратите одрастање своје деце. Најлепше је кад кроз њихово одрастање осетите своје старење.

Шта читате и да ли имате неку јасну препоруку за читање за своје колеге у смислу жанра, области или аутора?

Скоро сам прочитао, и препоручујем својим колегама државним службеницима да обавезно прочитају, књиге Добра управа и Вршење државне службе и одговорност за штету проузроковану грађанима проф. Драгаша Ђ. Денковића, где ће се на најбољи начин упознати са појмом државног службеника, који је у наш живот враћен 2005. године. Тренутно читам Историју тајне обавештајне службе, аутора Кита Цефрија. Колегама препоручујем да обавезно набаве и књигу Дипломатија – савремена и економска проф. др Давида Дашића, јер представља незаобилазно штиво у нашем

раду. Такође бих издвојио и свог претка Саву Владиславића, иначе главног обавештајца на двору Петра Великог у Русији, и књигу коју је написао Тајна информација о снази и стању кинеске државе.

Шта бисте издвојили као главни квалитет своје личности?

Никада не оцењујем самог себе, то препуштам другима.

Које су Ваше омиљене дестинације за путовања и зашто имају такав статус?

Интересантно, али даље од Европе не бих волео да идем. Мислим да ми је довољно на упознам своју домовину на првом месту, а потом и оне дестинације у Европи које су биле и остаће најзначајније туристичке дестинације, као што су Париз, Берлин, Рим, Лондон, Будимпешта итд.

Како оцењујете досадашњи рад Уређивачког одбора Инфобила и да ли имате сугестије за унапређење квалитета Инфобила и његовог садржаја?

Драго ми је што је традиција из периода када сам био генерални секретар Народне скупштине опет заживела. Инфобил је на добром путу да постане не само информативни билтен за запослене, него и за посланике који могу и на овај начин да се упознају са Службом Народне скупштине. Уређивачкој редакцији свака похвала и пуно успеха у даљем раду.

